

Czy jakość materiału siewnego jest zawsze taka sama?

Rozmowa z Sylwią Krupiak

Autor: Karol Bogacz

Data: 30 lipca 2017

Rolnicy doskonale zdają sobie sprawę, że wybór materiału siewnego należy do najważniejszych decyzji w trakcie sezonu. Często zadajemy sobie pytanie – czy jakość materiału siewnego jest zawsze taka sama? Czy można pozostawać obojętnym na jakość wysiewanych nasion? Wraz z Sylwią Krupiak, dyrektor ds. nasiennictwa Top Farms Agro Sp. z o. o., staramy się odpowiedzieć na te pytania.

Karol Bogacz: Czym powinien charakteryzować się dobry materiał siewny?

Sylwia Krupiak: Dobry materiał siewny powinien spełniać wysokie parametry jakościowe odnośnie czystości, zdrowotności, siły kiełkowania i poziomu pokrycia zaprawą. Powinien dać rolnikowi pewność plonów najwyższej jakości.

Jak duży wpływ na jakość materiału siewnego ma proces wyboru odpowiedniego stanowiska pod plantację nasienną?

Kluczowy – plantacje nasienne powinny być zakładane tylko na stanowiskach po uprawach dwuliściennych, ze względu na ryzyko zamieszania innymi gatunkami i odmianami zbóż. Należy także unikać stanowisk po kukurydzy, gdyż grozi to porażeniem przez grzyby z rodzaju *Fusarium*. Patogeny te mogą zostać przeniesione do materiału siewnego wraz z nasionami.

Przewagą firmy Top Farms Agro jest to, że dzięki produkcji na własnych wielkoobszarowych plantacjach ściśle kontrolujemy cały proces produkcji – od przygotowania plantacji, poprzez jej prowadzenie i zbiory, do czyszczenia i zaprawiania gotowego produktu, czyli kwalifikatu.

Sylwia Krupiak, dyrektor ds. nasiennictwa Top Farms Agro Sp. z o. o.

Czy sposób w jaki prowadzona jest agrotechnika ma wpływ na jakość materiału siewnego?

Stosowanie odpowiedniej agrotechniki – czyli uprawy, ochrony i nawożenia – jest zasadniczym elementem uzyskania wysokiej jakości materiału siewnego. Tylko dzięki właściwym zabiegom i odpowiedniemu prowadzeniu plantacji możemy otrzymać czysty i zdrowy materiał siewny, wolny od szkodników i patogenów chorobotwórczych. Dbając o prawidłową obsadę roślin na plantacji nasiennej, uzyskujemy wyrównany i dorodny materiał. A czyste i wyrównane ziarno to precyzyjny siew, równomierne wschody i dobry start na początek.

Przewagą firmy Top Farms Agro jest to, że dzięki produkcji na własnych wielkoobszarowych plantacjach ściśle kontrolujemy cały proces produkcji. Nadzorujemy wszystko, od przygotowania plantacji, poprzez jej prowadzenie i zbiory, do czyszczenia i zaprawiania gotowego produktu, czyli kwalifikatu. Za jakość polową odpowiada Centralna Grupa Nasienna, która działa w oparciu o restrykcyjne procedury pięćdziesięciopunktowej Listy kontrolnej, tzw. check-listy.

Pod jakimi kątami prowadzona jest ocena plantacji nasiennej?

Kontrola plantacji nasiennej

Ocena polowa plantacji nasiennej odbywa się dwukrotnie, w odpowiednich fazach rozwoju roślin. Podczas pierwszej – po wykłoszeniu, a przed kwitnieniem – zwracamy przede wszystkim uwagę na zachowanie izolacji przestrzennej od sąsiadujących plantacji. Natomiast celem drugiej lustracji – w okresie dojrzewania – jest oszacowanie plonu. Za każdym razem określana jest obsada kłosów na metrze bieżącym, tożsamość odmianowa – na podstawie urzędowych opisów odmian – oraz obecność lub brak obcych gatunków, stopień porażenia roślin czy ogólny wygląd. W przypadku zamieszania gatunkowego zaleca się wykonanie selekcji negatywnej, której efekty weryfikuje się podczas drugiej oceny. Pozytywna kwalifikacja polowa skutkuje wystawieniem Świadectwa oceny polowej, które jest przepustką do dalszego przetwarzania nasion na materiał siewny.

Jak przebiega proces magazynowania nasion na materiał siewny?

Materiał zebrany z pola – magazynowany na przymie lub w silosie przy plantacjach nasiennych – jest sprawdzany pod kątem czystości i siły kiełkowania jeszcze zanim trafi do zakładu nasiennego. Po zbadaniu i zatwierdzeniu partii, zboże dostarczane jest do zakładu nasiennego na tzw. kosz przyjęciowy, gdzie jeszcze raz podlega badaniom, a następnie przechodząc przez szereg maszyn czyszczących takich jak wialnia, tryjery, stół grawitacyjny i sortownik optyczny trafia do 30-tonowych silosów lub do tonowych big – bagów. Silosy nie są większe, ponieważ taki maksymalny tonaż może mieć partia materiału siewnego.

Okres magazynowania po wyczyszczeniu jest limitowany czasem kiełkowania nasion w laboratorium i oczekiwaniem na uzyskanie Świadectwa oceny laboratoryjnej. Po uzyskaniu świadectwa wyczyszczony materiał trafia na linię zaprawiającą, gdzie po ostatecznym dopuszczeniu do obrotu jest pakowany i trafia do klienta w wybranych przez niego opakowaniach – tonowych big – bagach lub workach po 50 kg.

Bardzo ważnym etapem procesu produkcji kwalifikatu jest czyszczenie nasion. Jak przebiega ten proces?

Linia czyszczenia – Zakład w Runowie

Czyszczenie nasion to bardzo ważny i skomplikowany, kilkuetapowy proces. Obejmuje on pięciostopniowe czyszczenie, począwszy od wialni czyszczenia wstępnego, poprzez wialnię czyszczenia głównego, tryjery, stół grawitacyjny, na sortowniku optycznym kończąc. Podczas czyszczenia ziarna są odpylane, usuwane są kamienie, piasek, resztki słomy i plewki oraz połówki nasion, a także chore i niewymiarowe nasiona. W efekcie tego procesu otrzymujemy nawet do 30% poślądu. Oznacza to, że z jednej tony surowca nasiennego z pola, otrzymujemy zaledwie 700 kg materiału siewnego.

Dodatkowym atutem firmy jest fakt posiadania niezależnych linii dedykowanych do produkcji

konkretnych gatunków roślin w trzech Zakładach Nasiennych w Polsce: w Runowie, Czachorowie i Widoku. Również w ten sposób minimalizujemy ryzyko zamieszania gatunkowego i odmianowego. Precyzyjny proces czyszczenia linii technologicznych, zgodnie z wytycznymi obejmującymi technikę czyszczenia i kontroli, gwarantuje uzyskanie czystego i wyrównanego materiału siewnego. Dzięki temu jesteśmy pewni, że do worka trafiają tylko i wyłącznie czyste, zdrowe i jednorodne nasiona. To daje pewność, że jakość materiału siewnego jest bez zarzutu.

Nasiona trafiają jeszcze do laboratorium i podlegają kolejnym badaniom?

Pierwsze próby laboratoryjne są przeprowadzane już na etapie przyjęcia surowca, kolejne w trakcie i po produkcji. Aby materiał został dopuszczony do obrotu musi przejść restrykcyjne badania przeprowadzane w akredytowanym laboratorium. Oznaczana jest tam czystość nasion, zawartość obcych gatunków i masa tysiąca ziaren. Przeprowadzana jest też analiza zdolności kiełkowania nasion. Tylko tak sprawdzony materiał siewny może otrzymać świadectwo oceny laboratoryjnej i zostać dopuszczony do zaprawiania, a potem do sprzedaży.

Wielu rolników mówi, że co firma, to inne zaprawienie. W jaki sposób zaprawiany jest materiał od Top Farms?

Linia zaprawiająca

Zaprawianie odbywa się w zaprawiarkach o ruchu ciągłym i porcjowym. Są to wysokowydajne urządzenia, które w bardzo precyzyjny sposób aplikują odpowiednią porcję wysokiej jakości zaprawy

na dokładnie odczyszczane i odpylone nasiona. Proces zaprawiania nasion jest systematycznie weryfikowany i kontrolowany przez Dział Jakości. Dodatkowo, pobierane w trakcie zaprawiania próby, wysyłane są do niezależnego laboratorium firmy Syngenta w Niemczech, gdzie są sprawdzane pod kątem poziomu pokrycia zaprawą i zawartości pyłów. Inspektorzy firmy Syngenta przeprowadzają również audyty w naszych Zakładach Nasiennych kontrolując poprawność procesu zaprawiania. W ten sposób, jako nieliczni na rynku, mamy stuprocentową pewność, że nasze ziarna nie tylko pięknie wyglądają, ale co ważniejsze – są właściwie pokryte zaprawą, co jest poświadczane certyfikatem niemieckiego oddziału firmy Syngenta.

Co z siłą kiełkowania? Jaki powinien być jej poziom?

Mimo, że zgodnie z obowiązującymi wymaganiami minimalna zdolność kiełkowania dla pszenicy wynosi 80% dla pszenicy, jęczmienia, owsa zwyczajnego i żyta 85%, naszym priorytetem jest uzyskanie jak najwyższego poziomu kiełkowania nasion. Wyniki, jakie osiągamy są dużo wyższe od wymaganego minimum i zbliżają się do 100%. To dodatkowa korzyść, jaką otrzymuje rolnik kupujący materiał siewny Top Farms Nasiona. To gwarancja szybkich, i co bardzo ważne, wyrównanych wschodów, a także wymierna oszczędność wynikająca z obniżenia liczby nasion wysiewanych na hektar.

Jako nieliczni na rynku, mamy stuprocentową pewność, że nasze ziarna nie tylko pięknie wyglądają, ale co ważniejsze – są właściwie pokryte zaprawą, co jest każdorazowo poświadczane certyfikatem niemieckiego oddziału firmy Syngenta.

Sylwia Krupiak, dyrektor ds. nasiennictwa Top Farms Agro Sp. z o.o.

W czym tkwi przewaga materiału kwalifikowanego nad tym reprodukowanym w gospodarstwie?

W Top Farms Nasiona, jak już wspominałam, mamy możliwość kontroli całego procesu produkcji, od standaryzowanych rozmnożeń na własnych plantacjach, poprzez kontrolowaną uprawę i zbiory, aż po nowoczesną produkcję maszynową. Przez cały rok nasi specjaliści czuwają nad produkcją polową. Tak naprawdę to na polu wszystko się zaczyna i tam też kształtuje się jakość naszych nasion. To dzięki fachowej wiedzy, znajomości technik prowadzenia uprawy i wieloletniemu doświadczeniu, możemy dobrać najlepsze warunki dla prawidłowego wzrostu roślin. A znając i kontrolując proces pozyskiwania kwalifikatu na każdym etapie, jesteśmy w stanie zapewnić jego najwyższą, wyróżniającą się jakość, gwarantując rolnikom czysty, wyrównany i zdrowy materiał.

To, z czego jesteśmy najbardziej dumni to fakt, że marka Top Farms Nasiona to dla wielu gwarant najwyższej jakości i niekwestionowany lider branży.

Sylwia Krupiak, dyrektor ds. nasiennictwa Top Farms Agro Sp. z o. o.

Czy można powiedzieć, że jest lepszy i gorszy materiał siewny?

Tak, niestety na rynku można spotkać materiał niskiej jakości, źle przygotowany. Niektórym firmom wydaje się, że bez odpowiedniej wiedzy, doświadczenia i dostępu do specjalistycznych urządzeń, są w stanie wyprodukować kwalifikat. Jednak rezultat takiej „pracy” bardzo szybko weryfikują sami rolnicy, oceniając stopień wyrównania i wyczyszczenia ziarna, obecność obcych gatunków czy zanieczyszczeń, nierówność wschodów, zdrowotność itd. Dlatego dzisiaj rolnik, a właściwie przedsiębiorca rolny, musi być świadomy konsekwencji podejmowanych wyborów, bo to one wprost przekładają się na jego pieniądze, czas, jakość i łatwość uprawy. Wymagający rolnik jest dociekliwy, interesuje go jakość materiału siewnego i nie poprzestaje na lotnych hasłach zamieszczonych w ulotce.

Już teraz obserwujemy to, jak zmienia się podejście naszych klientów. Wiedzą czego oczekują, sprawdzają pochodzenie nasion, sposób czyszczenia i zaprawiania, stabilność dostaw i warunków współpracy. Dla nich naprawdę ważne jest to z kim współpracują, wiedzą że dobra odmiana to nie wszystko. To już nie wystarcza. To, z czego jesteśmy najbardziej dumni to fakt, że marka Top Farms Nasiona to dla wielu gwarant najwyższej jakości i niekwestionowany lider branży.

Konkludując – czy każdy materiał siewny jest taki sam?

Oczywiście, że nie. Jakość materiału siewnego różni się. Produkcja nasienna rozpoczyna się już od jakości nasion bazowych zakupionych od hodowcy, dlatego też starannie dobieramy partnerów i wybieramy z ich oferty tylko najlepsze i sprawdzone odmiany. Oceniamy nowości w różnych strefach klimatycznych w Polsce, często przez kilka lat prowadząc własne badania odnośnie cech użytkowo-rolnych oraz przydatności do uprawy w różnych warunkach środowiskowych i agrotechnicznych. Dalej, starannie prowadzimy plantacje rozmnożeniowe, stosując się do surowych wytycznych określających agrotechnikę, czystość maszyn polowych (sposób i częstotliwość czyszczenia siewników, kombajnów etc.). Istotny jest także sposób omłotu i magazynowania ziarna, a następnie cały proces przygotowania i zaprawiania nasion kategorii kwalifikowane. To, co wyróżnia Top Farms Nasiona to też ludzie – nasi doradcy, którzy są razem z rolnikami, doglądając ich plantacji przez cały rok, służąc pomocą i wsparciem w każdej sytuacji.

Podsumowując, współpraca z Top Farms Nasiona to korzyść wynikająca ze stosowania najwyższej jakości nasion, gwarantujących zdrowy i wyrównany łan. To dostęp do najnowszych osiągnięć nauki i wiedzy agrotechnicznej dostosowanej do polskich warunków klimatycznych oraz fachowe doradztwo oparte na własnym doświadczeniu.

